

24. Η κρίση της Εικονομαχίας διχάζει τους Βυζαντινούς

1. Διαβάστε τα κείμενα-πηγές 3 και 4. Κρίνετε τη συμπεριφορά των δύο ιεραρχών προς τον αυτοκράτορα και εκτιμήστε τις επιπτώσεις που είχε αυτή η διαφωνία στην εκκλησία και την αυτοκρατορία. Θυμάστε τον Ηράκλειο και τον Πατριάρχη Σέργιο; Κάνετε μια σύγκριση του τρόπου συνεργασίας αυτών των ηγετών και εκείνων.
2. Διαβάστε ξανά τις αποφάσεις των Ισαύρων αυτοκρατόρων για τα εκκλησιαστικά θέματα. Συζητήστε μεταξύ σας ποιες απ' αυτές νομίζετε ότι ήταν σωστές και ποιες λαθεμένες. Δικαιολογείται τόση αναταραχή και για τόσο πολύ χρόνο στο κράτος;
3. Η παρακάτω επιστολή του Πάπα στάλθηκε από τη Ρώμη στον επίσκοπο Μασσαλίας, στα πρώτα χρόνια της εικονομαχίας. Η απόφαση της «αναστήλωσης των εικόνων» πάρθηκε έναν αιώνα αργότερα! Έπρεπε να χαθεί τόσος χρόνος;

Επιστολή του Πάπα Γρηγορίου Α΄ προς τον επίσκοπο Μασσαλίας

«Για το ότι απαγόρευσε τη λατρεία των εικόνων σε επαινούμε όλοι μας. Κανένα ανθρώπινο δημιούργημα δεν πρέπει να γίνεται αντικείμενο λατρείας. Σε κατηγορούμε όμως γιατί τις έσπασες. Να λατρεύει κανείς μια εικόνα είναι άλλο πράγμα και να διδάσκεται κανείς, μέσω της ιστορίας της εικόνας, τι πρέπει να λατρεύει, είναι άλλο. Ο πιστός που δε γνωρίζει γράμματα, κοιτάζοντας τις εικόνες στους τοίχους, μπορεί να διαβάσει εκείνο που δεν μπορεί να διαβάσει στα βιβλία».

Migne, Λατινική Πατρολογία, Πάπα Γρηγορίου Α΄ επιστολές.

4. Στο κείμενο 6 η σύγχρονη ιστορικός Ελένη Γλύκατζη-Αρβελέρ αμφισβητεί την αντικειμενικότητα των εικονολατρικών μαρτυριών. Διαβάστε τα κείμενα 3, 4 και 5 του Θεοφάνη, παρατηρήστε και την εικόνα 1, και εντοπίστε στοιχεία φανατισμού που στηρίζουν την άποψή της.